

Partnerskab for
Børneforskning

Bevillinger 2024

0-6 års området

En sanselig og legende sprogpædagogik

Det overordnede fokus i projektet

Formålet med projektet er at udforske og udvikle sanselige og legende tilgange til sprogpædagogik, der fremmer børns deltagelsesmuligheder og lyst til at udtrykke sig. Projektet samtænker legeforskning med nyere sprogpædagogisk forskning, der forstår sprog forstås som en social og sanselig praksis, hvor følelser, lyd, kreativitet, krop, æstetik og bevægelse indgår. Det betyder, at børns sprogudvikling foregår i tæt samspil med de materielle omgivelser og de sociale fællesskaber, børn indgår i.

Gennem samarbejde med institutioner, som prioriterer hhv. leg, sanselighed, natur og sproglig kreativitet skaber vi viden om, hvordan disse praksisser fremmer børns sproglige deltagelsesmuligheder. På pædagoguddannelsen vil undervisere på tværs af kreative, æstetiske fag og sprogpædagogik arbejde med at forankre viden om legende og sanselige tilgange til sprogpædagogik i både grund- og efteruddannelse.

Det er særligt interessant for

Projektet er særligt interessant for forvaltninger, ledere, undervisere på pædagoguddannelser, pædagoger og pædagogstuderende, der ønsker at udvikle nye forståelser af sprogpædagogisk arbejde, hvor leg og børns lyst til at deltage er i fokus.

Projektets samarbejdspartnere

Projektet gennemføres i samarbejde mellem forskere fra RUC, DPU og VIA, daginstitutioner og førskoleinitiativer i tre kommuner i Øst- og Vestdanmark og pædagoguddannelsen i Holstebro.

Projektets forskere

- Annegrethe Ahrenkiel - RUC (lektor og projektleder)
- Unavngiven ph.d.-studerende - RUC.
- Helle Pia Laursen - DPU, Aarhus Universitet (lektor)
- Lars Holm - DPU, Aarhus Universitet (lektor)
- Unavngiven Postdoc
- Stine Eliasson - DPU, Aarhus Universitet (ph.d.-studerende)
- Line Møller Daugaard - VIA UC (Docent)
- Undervisere fra pædagoguddannelsen - VIA UC

Forventninger til projektet

Vi vil bidrage til at udvide forståelsen af, hvad sprog er, og hvordan børn udvikler deres sprog. Projektet vil pege på sprogpædagogiske muligheder i en bredt vifte af aktiviteter gennem en institutionshverdag. Gennem udgivelse af en lærebog og visuelt materiale vil vi inspirere til nye sansende og legende tilgange til sprogpædagogik.

Beløb

11.761.075 kr.

0-6 års området

Drenge og pigers deltagelse i dagtilbuddets fællesskaber: Pædagogisk kompetenceudvikling, ledelse og forankring

Det overordnede fokus i projektet

Projektet undersøger, hvordan vi sprogpædagogisk og organisatorisk kan skabe bedre forudsætninger for drenge og pigers lige deltagelse i dagtilbuddets fællesskaber. I projektet udvikles og afprøves ny, praksisnær kompetenceudvikling til pædagoger og pædagogiske ledere, hvor styrkelse af pædagogisk dømmekraft, distribueret faglig ledelse og organisatorisk forankring er centrale elementer. Gennem et lodtrækningsbaseret interventionsstudie med deltagelse af 390 dagtilbud kombinerer projektet forskningsbaseret viden med praksisudvikling, der giver langsigtet lokal kapacitetsopbygning.

Det er særligt interessant for

Projektets primære målgrupper er 1) pædagoger, der vil styrke viden og kompetencer til at understøtte børns deltagelse i dagtilbuddets fællesskaber, og 2) pædagogiske ledere og kommunale forvaltninger, der vil arbejde målrettet med, hvordan pædagogisk kompetenceudvikling kan ledes og forankres for at skabe varige ændringer i praksis.

Projektets samarbejdspartnere

Projektet gennemføres i et partnerskab mellem Kong Frederiks Center for Offentlig Ledelse (KFCOL), Aarhus Universitet, VIA Efter- og Videreuddannelse, Pædagogik og Opvækst (VIA) og Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) samt seks kommuner: Aalborg, Hedensted, Faaborg- Midtfyn, Sønderborg, Randers og Silkeborg Kommuner. Flere kommuner rekrutteres ved projektstart.

Projektledelsen er forankret ved lektor, ph.d. Anne Mette Kjeldsen (KFCOL), mens projektets yderligere forskere er:

- Torkil Østerbye - lektor, ph.d. (VIA UC)
- Bente Bjørnholt - seniorforsker, ph.d. (VIVE)
- Morten Hjortskov - seniorforsker, ph.d. (VIVE/Trygfondens Børneforskningscenter)
- Anne Nguyen-Quy - lektor (VIA UC)
- Christina Dahl Madsen – lektor, ph.d. (VIA UC)
- En ph.d.-studerende

Projektet følges af tre rådgivningsgrupper: En forskerfølgegruppe med såvel nationale som internationale forskere, en praksisfølgegruppe med deltagere fra praksis og faglige organisationer og et kommunenetværk med de deltagende kommuner, som er aktive bidragsydere og videnspartnere i alle projektets faser.

Projektets parter vil løbende vidensudveksle og understøtte forankring af fund og erfaringer i praksis gennem interventionsstudiets aktionslærende tilgang og tilhørende kvalitative og kvantitative dataindsamlinger.

Forventninger til projektet

Projektet bidrager med tværfaglig forskning inden for sprogpædagogik i praksis, ledelse, implementering og effekter. Det gælder særligt viden om, hvordan kompetenceudvikling, organisering af pædagogiske læringsmiljøer og pædagogisk ledelse kan tilrettelægges, så viden fra kompetenceudviklingen forankres i praksis og fører til effekter på drenge og pigers deltagelse og sprogudvikling. Denne viden forventes efterfølgende at blive integreret i pædagogiske grund- og efteruddannelser. Kompetenceudviklingen af pædagoger og pædagogiske ledere kan bidrage til lokal kapacitetsopbygning i kommunale dagtilbuds arbejde med børns deltagelse i sprogfællesskaber samt forankring og ledelse af kompetenceudvikling. Det forventes at styrke professionel dømmekraft og gavne sprogpædagogisk praksis samt understøtte deltagelsesmuligheder for alle børn i dagtilbuddenes fællesskaber.

Beløb

11.994.295 kr.

0-6 års området

Forældrefællesskaber og social diversitet i dagtilbud

Det overordnede fokus i projektet

Projektet har til formål at udvikle praksisnær viden om forældrefællesskaber i dagtilbud med fokus på social diversitet. Forældre og deres børn kan i de samme dagtilbud gøre sig ret forskellige erfaringer med de praksisser og normer, der er for fællesskaberne. Projektet undersøger forældres forskellige muligheder for at indgå i dagtilbuddets forældrefællesskaber, hvad disse forskelle betyder for dem og deres børn, og hvordan man arbejder pædagogisk med dette. Projektet er baseret på mixed methods, der kombinerer kvalitative og kvantitative tilgange.

Projektet er særligt interessant for

Projektet bidrager til et samfundsaktuelt forsknings- og praksisfelt om social diversitet i dagtilbud, forældrefællesskaber og betydningen heraf for børneliv. Pædagogers arbejde med fællesskaber er et omfattende arbejde, da det indebærer at håndtere hensyn mellem gruppe og individ. Projektet er især interessant for pædagoger, pædagogiske ledere og pædagogiske konsulenter i forvaltninger, ligesom det også er interessant for pædagogstuderende og undervisere, der uddanner til dagtilbudspraksis.

Samarbejdspartnere

Projektet er et partnerskab mellem forskere fra Professionshøjskolen UCN, Professionshøjskolen Absalon, Professionshøjskolen VIA, og forskere fra Københavns Universitet, Aalborg Universitet samt pædagoger fra i alt fire dagtilbud i Mariagerfjord Kommune og Holbæk Kommune.

Projektets forskere

Projektet ledes i et tæt samarbejde mellem Oline Pedersen (docent, Professionshøjskolen UCN, hovedansøger) og Lene Skytthe Kaarsberg Schmidt (docent, Professionshøjskolen Absalon).

Herudover er følgende forskere tilknyttet:

- Jan Thorhauge Frederiksen (Lektor, Københavns Universitet)
- Stine Thidemann Faber (Lektor, Aalborg Universitet)
- Anne Mette Buus (Lektor, VIA)
- Maja Plum (Adjunkt, Absalon)
- Lotte Skrubbeltrang (Adjunkt, UCN)

Derudover ansættes to Ph.d.-stipendiater som led i projektet.

Forventninger til projektet

Vi forventer med projektet at kunne bidrage med viden der kan være anvendelig i praksis i forhold til at arbejde med fællesskaber i forældregrupper med social diversitet, og at understøtte overvejelser og praksisser for, hvad det betyder for børnene.

Projektets viden vil via en række formidlings- og publiceringskanaler være rettet til dagtilbudsfeltet, pædagoguddannelsen såvel som forskning nationalt og internationalt.

Beløb

11.765.792 kr.

0-6 års området

Ulighedens sorte boks - Børns deltagelsesmuligheder i deres institutionelle hverdagsliv

Det overordnede fokus i projektet

Projektet undersøger ulighed i børnelivet knyttet til betingelser for deltagelse i institutionslivets fællesskaber og peger på, hvordan pædagogisk faglighed kan bidrage til at overskride ulighed i vuggestue og børnehave. Børns muligheder for deltagelse og adgang til sociale ressourcer i deres institutionelle fællesskaber er helt centrale for deres trivsel, udvikling og læring. Vi ved, at disse muligheder ikke er lige fordelt, samt at ulighedsskabende processer fører til udsatte positioner i børnelivet. Vi ved dog ikke nok om, hvad disse processer hænger sammen med, og hvordan vi kan arbejde fagligt med dem.

Projektstruktur

Projektet er organiseret indenfor en praksisforskningstradition, hvor forskerne arbejder tæt sammen med pædagogisk personale og praktikstuderende samt med kommunernes forvaltninger og PPR. Metodisk foretages intensivt feltarbejde i hverdagslivet og institutionelle betingelser for den pædagogiske praksis udforskes gennem analyser af eksisterende data og survey. Der etableres lokale forskningsfællesskaber mellem praktikere og forskere, hvor projektets empiri og fund drøftes og gensidige læreprocesser muliggøres.

Det er særligt interessant for

Projektets tværgående sigte gør det relevant for en bred vifte af aktører på børneområdet - særligt for pædagogisk personale og ledelse, men også for centrale aktører og beslutningstagere i forvaltning, PPR og den kommunalpolitiske ledelse. Projektets resultater er desuden helt centrale for professionsbachelor- og kandidatstuderende, der uddanner sig til at arbejde forskellige steder i feltet.

Projektets samarbejdspartnere

Projektet er forankret i et partnerskab mellem forskere fra Roskilde Universitet, Københavns Professionshøjskole, VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd samt forskellige daginstitutioner, der arbejder med ulighedsproblematikker i Køge, Københavns og Holbæk Kommune.

Projektets forskere

- Maja Røn Larsen, Ph.d., Lektor (Projektleder), Roskilde Universitet - Institut for Mennesker og Teknologi
- Cristina Munck, Ph.d., Docent og Lærke Testmann, Ph.d., Lektor - Institut for Pædagoguddannelse, Københavns Professionshøjskole
- Solmai Mikladal, Ph.d.-studerende, Roskilde Universitet/Københavns Professionshøjskole
- Bente Bjørnholt, Ph.d., Seniorforsker og Mikkel Giver Kjær, Senioranalytiker, VIVE
- Charlotte Højholt, Ph.d., Professor - Institut for Mennesker og Teknologi/Psykologi, Roskilde Universitet

Forventninger til projektet

Dette projekt vil åbne 'ulighedens sorte boks' og udforske børns perspektiver og samspil i hverdagslivet, de voksnes samarbejde om børn, samt de institutionelle betingelser, der har betydning for børns (ulige) deltagelsesmuligheder i hverdagslivet. Projektet udforsker børns deltagelsesbetingelser på tværs af vuggestue og børnehave fra både børns, pædagogers og ledes perspektiver, samt hvordan forskellige kommunale organiseringer har betydning for arbejdet med at skabe deltagelsesmuligheder. Derigennem vil vi skabe viden om, hvordan pædagogisk faglighed i relation til børns deltagelsesmuligheder kan styrkes og sættes på begreb, så den kan bidrage til et bedre børneliv for alle børn.

Beløb

11.954.656 kr.

0-6 års området

Musikken som løftestang i dagtilbud

Det overordnede fokus i projektet

"Musikken som løftestang i dagtilbud" udvikler et forskningsfællesskab bestående af dagtilbud, musikskoler og forskere/undervisere fra professionshøjskoler og universiteter.

Projektet etableres som et 1-årigt forskningsunderstøttende initiativ med henblik på at sikre forskningen praksisrelevans og skabe frugtbare koblinger mellem praksis og forskning.

Projektets samarbejdspartnere

Projektleder er Mikkel Snorre Wilms Boysen, Professionshøjskolen Absalon, Center for Pædagogik, Docent og leder af forskningsmiljøet "Bevægelse, kreativitet og æstetik i pædagogisk arbejde.

- Professionshøjskolen Absalon
- VIA University College
- UC SYD
- Aarhus Universitet - Enhed for Sangforskning
- Aarhus Universitet - DPU
- Roskilde kommune
- Holbæk kommune
- Børnekulturhuset Næstved
- Holbæk Kulturskole
- Kulturskolen Roskilde
- Stepping natur og idrætsbørnehus (Christiansfeld)
- Børnehaven Bredstrupgade (Randers)
- Børnehuset Hjortkær (Roskilde)
- Veddelev børnehus (Roskilde)
- Musik- og naturbørnehaven Kilden (Tommerup)
- Sølyst (Jyderup)
- Eventyrlunden (Holbæk)
- Børnehuset Grønnebakken (Næstved)
- Bølgen (Næstved)
- Humlebien (Næstved)

m.fl.

Projektstruktur

Forskningsfællesskabets infrastruktur er baseret på fem formater; webinar, institutionsbesøg, sparring, casestudier og prøvehandling. Med disse formater er hensigten at styrke den aktuelle værdi for dagtilbudspædagogikken, sikre løbende vidensdeling og vidensakkumulation samt skabe det bedste mulige afsæt for udvikling af relevante forskningsspørgsmål.

Forventninger til projektet

Målet er at skabe et forskningsfællesskab, som giver aktuel og fremadrettet værdi for både praksis, uddannelse og forskning, og som med afsæt i vidensdeling, dialog, sparring samt mindre casestudier og prøvehandling udvikler forskningsteamtykker og forskningsspørgsmål, der er meningsfulde for pædagoger i en dagtilbudskontekst.

Beløb

344.300 kr.

Ungdomspædagogisk Transformativt Arbejde (UTA) - overskridelse af etnisk andetgørelse

Det overordnede fokus i projektet

UTA-projektet undersøger, hvordan fællesskabelse kan bidrage til at overskride etnisk andetgørelse og diskrimination i ungdoms- og fritidspædagogisk praksis. Med et fokus på samskabende og transformativ tilgange har projektet to centrale mål: at udvikle teoretiske begreber om transformativ ungdoms- og fritidspædagogik og at styrke handle- og deltagelsesmuligheder for både unge og professionelle. Gennem praksisudvikling søger projektet at fremme nye former for kollektiv transformativ agens, der kan styrke fællesskaber og modarbejde diskrimination.

National og international forskning viser, at mange unge med anden etnisk baggrund oplever diskrimination, som påvirker deres trivsel og deltagelse i sociale fællesskaber. Projektet tager fat i denne udfordring ved at undersøge, hvordan æstetisk kreativt arbejde og samskabende processer kan skabe tilhørsforhold og fremme inkluderende praksisser i fritids- og ungdomsarbejdet.

Det er særligt interessant for

Projektets viden og praksisudvikling er særligt relevant for professionelle, der arbejder med unge i fritids- og ungdomspædagogiske sammenhænge, som pædagoger, unged medarbejdere, socialarbejdere og lærere, der ønsker at udvikle inkluderende og transformativ praksisser. Det henvender sig også til forskere og studerende inden for pædagogik, pædagogisk psykologi, sociologi og professionsuddannelser, der er engageret i teori og pædagogisk praksis i form af fællesskabelse, læring gennem deltagelse i æstetisk kreativt 'fælles tredje' og social retfærdighed.

Projektets samarbejdspartnere

Projektet er et samarbejde mellem DPU, Aarhus Universitet, Københavns Professionshøjskole, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og praksisaktører CampU, Fritidsbutikken og Ungeværket Smedetoften.

Lokalt og på tværs af universitet og professionshøjskoler inddrages engagerede studerende, lokale aktører og interessenter fra Vollsrose og ungeværker i København, praksisaktører der arbejder tæt sammen med unge i deres daglige pædagogiske praksis.

Projektets forskere

- Üzeyir Tireli, ph.d., lektor, Københavns Professionshøjskole, Institut for Pædagoguddannelse
- Morten Kromann Nielsen, ph.d., lektor, UCL, Anvendt Velfærdsforskning, forskningsprogrammet inklusion og hverdagsliv.
- Gry Tybjerg, ph.d., lektor, UCL, Anvendt Velfærdsforskning, leder forskningsprogrammet inklusion og hverdagsliv.
- Aisha Thorsen, Kunstnerisk leder i Unikke stemmer, Cand. Pæd. i Pædagogisk Sociologi, forskningsassistent, DPU, Århus Universitet
- Line Lerche Mørck, Professor i Pædagogisk Psykologi, DPU, Århus Universitet (bevillingsmodtager og projektets forskningsleder)

Forventninger til projektet

Vi forventer at bidrage til at skabe nye, transformativ tilgange til inklusion og fællesskab. Projektets viden om transformativ pædagogik formidles på kreative måder gennem såkaldt artsbaseret og case-baseret forskning, og ved at udvikle en praksisforankret deltagerorienteret tilgang til praksisudvikling af fritidspædagogisk praksis. Gennem samskabende og æstetisk kreative aktiviteter vil projektet styrke både unges og pædagogiske medarbejders deltagelsesmuligheder og handlekraft. På længere sigt håber vi, at de udviklede praksisformer vil kunne overskride etnisk andetgørelse og diskrimination, hvilket vil fremme unges trivsel og sociale integration. Ved at samskabe forskning og praksisudvikling sammen med aktører som CampU, Fritidsbutikken og Ungeværket Smedetoften, forventes projektet at forankre traditionen med fællesskabelse – der både involverer professionelle og unge. Endvidere vil de teoretiske og praktiske indsigter, som opstår gennem projektet, kunne anvendes til at inspirere og informere beslutningstagere, kommuner og organisationer, der arbejder med mangfoldighed, inklusion og social retfærdighed. På den måde vil projektet kunne bidrage til udviklingen af pædagogiske metoder og politiske løsninger, der modarbejder diskrimination og fremmer positive, inkluderende fællesskaber på tværs af samfundet.

Beløb

1.738.057 kr.

På kanten af klubben: Fritidspædagogiske organiseringer og børns deltagelsespraksis i fritidsklubber

Det overordnede fokus i projektet

Fritidspædagogikken kan bidrage til at forebygge mistrivsel ved at skabe deltagelsesmuligheder og styrke fællesskaber for børn. Sådanne deltagelsesmuligheder har vist sig særligt betydningsfulde for børn i udsatte positioner. Antallet af børn, der er indmeldt i en fritidsinstitution, falder imidlertid markant på mellemlinjen, og det er primært de børn, som trives i skolen, der går i klub. Samtidig peger forskning på, at nogle børn har svært ved at blive en del af fritidsinstitutionernes børnefællesskaber; det er børn som kan siges at være 'på kanten af klubben'.

Projektet består af tre delstudier, der tilsammen undersøger sammenhænge mellem kommunernes organisering af fritidsklubområdet, klubbers lokale organiseringer af fritidspædagogik, samt hvorvidt og hvordan børn deltager i fritidsklub.

Projektet tager afsæt i forskningsspørgsmålet: Hvilke betydninger har kommuners og klubbers organiseringer af fritidspædagogikken for børns deltagelsespraksis?

Projektet kortlægger gennem surveys, hvordan kommunerne organiserer klubområdet, og hvilken sammenhæng det har med klubbernes lokale organiseringer af fritidspædagogikken og børns medlemskab af klubber. På baggrund af kortlægningen udvælges klubber til kvalitative feltstudier, hvor det undersøges hvordan fritidspædagogik organiseres i pædagogers og lederes lokale praksisser, samt hvorvidt og hvordan børn deltager i klubber, fra de starter i tredje klasse til slutningen af fjerde klasse.

Det er særligt interessant for

Projektet skaber viden om sammenhænge mellem organisering af fritidspædagogik og børns deltagelsespraksis i klub. Projektets viden vil være interessant for kommuner og klubber, der arbejder med at understøtte børns deltagelsesmuligheder i klub og i uddannelsen af pædagoger, der skal arbejde i fritidspædagogiske institutioner.

Projektets samarbejdspartnere

Forskningsprojektet gennemføres i partnerskab mellem 3 forskere:

- Sofie Sauzet, Københavns Professionshøjskole (projektansvarlig)
- Bente Bjørnholt, VIVE (medansøger)
- Marianne Brodersen, Roskilde Universitet (medansøger)

Desuden indgår Københavns Kommune og Roskilde Kommune i partnerskabet til både udvikling af projektets enkelte dele og til dataindsamlingen.

Forventninger til projektet

Projektets resultater kan anvendes til a) at informere og inspirere kommuners organisering af området, b) inspirere og støtte klubledere og -pædagogers hverdagsorganiseringer af fritidspædagogik, c) undervisning på grund- og efter-videreuddannelse af pædagoger og ledere.

Desuden bidrager projektet til forskning inden for fritidspædagogik og organisering gennem en kombination af kvantitativ og kvalitative metoder.

Beløb

1.997.617 kr.